

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 3549

Warszawa, 12 sierpnia 2010 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jarosława Zielińskiego.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Waldemar Andzel; (-) Iwona Arent; (-) Marek Ast; (-) Zbigniew Babalski; (-) Piotr Babinetz; (-) Barbara Bartuś; (-) Dariusz Bąk; (-) Andrzej Bętkowski; (-) Jan Bury s. Antoniego; (-) Aleksander Chłopek; (-) Zbigniew Chmielowiec; (-) Daniela Chrapkiewicz; (-) Witold Czarnecki; (-) Edward Czesak; (-) Zbigniew Dolata; (-) Bartłomiej Dorywalski; (-) Marzenna Drab; (-) Zbigniew Girzyński; (-) Szymon Stanisław Giżyński; (-) Mieczysław Golba; (-) Kazimierz Gołojuch; (-) Jerzy Gosiewski; (-) Artur Górski; (-) Krystyna Grabicka; (-) Kazimierz Gwiazdowski; (-) Kazimierz Hajda; (-) Grzegorz Janik; (-) Andrzej Jaworski; (-) Izabela Kloc; (-) Sławomir Kłosowski; (-) Wojciech Kossakowski; (-) Bogusław Kowalski; (-) Leonard Krasulski; (-) Marek Kwitek; (-) Tomasz Latos; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Marek Łatas; (-) Marzena Machałek; (-) Barbara Marianowska; (-) Gabriela Masłowska; (-) Marek Matuszewski; (-) Kazimierz Matuszny; (-) Krzysztof Michałkiewicz; (-) Kazimierz Moskal; (-) Maria Nowak; (-) Jacek Osuch; (-) Zbysław Owczarski; (-) Stanisław Ozóg; (-) Anna Paluch; (-) Jacek Pilch; (-) Marek Polak; (-) Piotr Polak; (-) Krzysztof Popiołek; (-) Elżbieta

Rafalska; (-) Jan Religa; (-) Adam Rogacki; (-) Józef Rojek; (-) Jarosław Rusiecki; (-) Małgorzata Sadurska; (-) Dariusz Seliga; (-) Kazimierz Smoliński; (-) Krzysztof Sońta; (-) Stefan Strzałkowski; (-) Andrzej Szlachta; (-) Stanisław Szwed; (-) Adam Śnieżek; (-) Robert Telus; (-) Ryszard Terlecki; (-) Krzysztof Tołwiński; (-) Jan Warzecha; (-) Waldemar Wiązowski; (-) Jadwiga Wiśniewska; (-) Tadeusz Wita; (-) Elżbieta Witek; (-) Michał Wojtkiewicz; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Waldemar Wrona; (-) Anna Zalewska; (-) Wojciech Szczęsny Zarzycki; (-) Sławomir Zawislak; (-) Jarosław Zieliński; (-) Maria Zuba; (-) Wojciech Żukowski.

USTAWA
z dnia 2010r.
o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej

Art. 1

W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2009 r. nr 12 poz. 68 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 35:

a) ust.1 otrzymuje brzmienie:

„ 1. Czas służby strażaka nie może przekraczać przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym, a w przypadku, gdy jest to uzasadnione koniecznością zapewnienia ciągłości służby, może być przedłużony do 48 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym, nie przekraczającym 6 miesięcy.”

b) dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Za przedłużony ponad normę 40 godzin tygodniowo czas służby, o którym mowa w ust. 1, strażakowi przysługuje czas wolny od służby w tym samym wymiarze.

1b. W wypadku nieudzielenia strażakowi czasu wolnego, o jakim mowa w ust. 1a, strażakowi wypłaca się dodatek rekompensacyjny o charakterze pieniężnym, o którym mowa w art. 87 ust. 1 pkt 2b).”

c) skreśla się ust.9

d) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„ 10. W przypadku wprowadzenia podwyższonej gotowości operacyjnej w Państwowej Straży Pożarnej, czas służby strażaka może być przedłużony ponad wymiar 48 godzin tygodniowo, w przyjętym okresie rozliczeniowym. W takim przypadku, w zamian za przedłużony ponad normę 40 godzin

tygodniowo czas służby strażakowi przysługuje czas wolny od służby w tym samym wymiarze. Ustęp 1b) stosuje się odpowiednio.”

2) w art. 87:

a) w ust.1 po pkt. 2a) dodaje się pkt 2b) w brzmieniu:

„2b) dodatek rekompensacyjny, o charakterze pieniężnym za czas służby przedłużony na podstawie art. 35 ust. 1 lub ust. 10 ponad normę 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym,”

b) po ust. 1 dodaje się ustępy 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Dodatek rekompensacyjny o charakterze pieniężnym, o którym mowa w ust.1 pkt 2b, oblicza się dzieląc wysokość przeciętnego uposażenia, o którym mowa w art. 85 ust.3 przez 172 i mnożąc otrzymaną wartość przez liczbę godzin służby ponad normę 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym.

1b. Należny dodatek rekompensacyjny o charakterze pieniężnym za poprzedni okres rozliczeniowy, wypłaca się do 15 dnia pierwszego miesiąca następnego okresu rozliczeniowego, a w wypadku zwolnienia strażaka ze służby przed końcem okresu rozliczeniowego, nie później niż w dniu zwolnienia strażaka ze służby.”

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Uwarunkowania ogólne

W dniu 6 maja 2005r. Parlament RP uchwalił szeroką nowelizację ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, która zaczęła obowiązywać od 1 lipca 2005r. (Dz.U. nr poz. z późn.zm.) W wyniku nowelizacji art. 35 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, jako ostatniej służbie mundurowej uregulowano normatyw czasu służby w wymiarze 40 godzin tygodniowo w rozliczeniu sześciomiesięcznym. Nowelizacja była wynikiem konieczności dostosowania prawa polskiego do norm Unii Europejskiej, jak też realizacją umów społecznych zawartych pomiędzy kolejnymi ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych a związkami zawodowymi reprezentującymi funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej (strażaków).

Skutki nowelizacji art. 35 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej

Wprowadzenie zapisu o normatywie czasu służby doprowadziło do sytuacji w której „z dnia na dzień” – bez okresu dostosowawczego, normatyw czasu służby formalnie zmniejszył się z 52 godzin służby tygodniowo do 40 godzin tygodniowo tj. o 32,5%. Oznacza to, że aby utrzymać stan gotowości bojowej jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej na dotychczasowym poziomie, należałoby zwiększyć stan etatowy w jednostkach ratowniczo-gaśniczych o 32,5% tj. o około 6 300 etatów. Zakładając, że w dniu zmiany art. 35 w służbie zmianowej służyło 21 000 strażaków po 52 godziny tygodniowo, to w służbie po wprowadzeniu normatywu 40-sto godzinnego należałoby wprowadzić 27 300 strażaków:

- 1/ 21 000 strażaków x 52 godz. tyg. = 1 092 000 roboczogodzin / tydzień
- 2/ 1 113 000 r-g : 40 godz.tyg. = 27 300 strażaków
- 3/ 27 300 strażaków – 21 000 strażaków = 6 300 strażaków - niedobór

Przy przyjętej metodzie obliczeniowej wynika, że 1 lipca 2005r. niedobór etatowy wyniósł 6 300. Istnieją inne metody obliczeniowe oraz zmienne, które mogą wskazać inne wartości wyliczeń, jednak, żadna z nich nie wskaże niższych wartości jak niedobór ok. 5 500 etatów.

Ponieważ Parlament w czasie uchwalania nowelizacji wyżej wymienionej ustawy zdawał sobie sprawę z tego faktu, wprowadzono ustawową zasadę rozliczania czasu służby w okresie rozliczeniowym sześciomiesięcznym, a także dopuszczono możliwość przedłużenia czasu służby do 48 godzin tygodniowo.

Ponadto, żeby ten niewłaściwy stan rzeczy uregulować, Rząd RP i Sejm w 2006 r. przyznał w ustawie budżetowej na rzecz Państwowej Straży Pożarnej środki finansowe na 1 100 etatów funkcjonariuszy PSP.

Kolejnym krokiem do zwiększenia możliwości zniwelowania niedoboru etatowego było przyznanie Państwowej Straży Pożarnej w ustawie modernizacyjnej na lata 2007-2009, 600 etatów korpusu służby cywilnej, na rzecz przeniesienia etatów funkcjonariuszy do systemu zmianowego. Proces uzyskiwania faktycznego podzielono na trzy lata. W roku 2007 wprowadzono 150 etatów cywilnych, w roku 2008 - 200 etatów, a w roku 2009 – 250 etatów. Jednocześnie, zdając sobie sprawę z ograniczonych możliwości budżetu państwa w roku 2007 w Państwowej Straży Pożarnej, przeprowadzono analizę wykorzystania etatów funkcjonariuszy w służbie, analizę zadań jednostek organizacyjnych w administracji i logistyce. W wyniku powyższych analiz, przeprowadzono reorganizację struktur służby (wprowadzono normatywy etatowe, uregulowano schematy organizacyjne struktur komend wojewódzkich, powiatowych i miejskich). W wyniku całego procesu reformowania struktur

Państwowej Straży Pożarnej, uzyskano około 1 200 etatów z systemu codziennego (administracja i logistyka), które przeniesiono do systemu zmianowego (ok. 600 etatów do powiatowych i miejskich stanowisk kierowania, oraz około 600 do jednostek ratowniczo-gaśniczych).

Łącznie do końca roku 2009 do systemu zmianowego w jednostkach ratowniczo-gaśniczych trafiło około 2 900 etatów, co oznacza, że nadal pozostał niedobór w wymiarze nie mniejszym niż 2600 etatów (przy pierwotnym niedoborze minimalnym 5500 etatów) a bardziej prawdopodobnym 3400 (przy matematycznym niedoborze 6300 etatów).

Kolejnym działaniem zmniejszającym wymiar godzin nadliczbowych było obniżenie stanów osobowych w jednostkach ratowniczo-gaśniczych, do pułapu uznanego za gwarantujący bezpieczne wykonywanie zadań ratowniczo-gaśniczych. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2005 roku w sprawie pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 226 poz. 2247 z późn. zmianami) dopuszcza możliwości regulowania stanu osobowego jednostki na poziomie od 50 do 70 % stanu etatowego zmiany służbowej. Od 2006 roku w większości jednostek organizacyjnych, komendanci powiatowi i miejscy, po uzgodnieniu z komendantami wojewódzkimi wprowadzali stany na poziomie 55 – 60% stanu etatowego zmiany służbowej. W szczególnych przypadkach stany minimalne wynosiły 53%.

Wszystkie przedstawione działania nie wyeliminowały powstałej różnicy w wielkości obsady osobowej w danym dniu na zmianie służbowej co spowodowało, że komendanci sięgnęli również do możliwości przedłużenia czasu służby ponad normatyw 40 godzin tygodniowo.

Przy obecnym poziomie średniego czasu służby strażaka w kraju na poziomie 43 godzin tygodniowo (stan z przed akcji powodziowej), stan zmiany służbowej w kraju wynosi około 4 700 – 4 800 strażaków. Takie działanie zniwelowało niedobór etatowy, jednak kosztem strażaków jednostek ratowniczo-gaśniczych ze względu na to, że zapis o 40-sto godzinnym normatywie czasu służby tak naprawdę jest martwym zapisem i nie realizowanym w rzeczywistości, ponieważ komendanci nie są w stanie zwrócić strażakom równoważny czas wolny – a w dniu dzisiejszym tylko takie rozwiązanie przewiduje art. 35 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej.

Wynikiem obecnego niedoboru etatowego są kumulujące się ponadnormatywne godziny służby (nadgodziny), których łączna suma wynosi około 10 mln godzin.

Należy przy tym wiedzieć, że liczba godzin ponadnormatywnych przepracowana przez strażaków, a których nie można zwrócić w wymiarze równoważnego czasu wolnego wzrasta po każdym okresie rozliczeniowym o około 1,2 – 1,5 mln godzin (w zależności od ilości zdarzeń). Średni wzrost w skali roku kalendarzowego wynosi około 2,5 mln nadgodzin.

Permanenne niezrealizowanie przez kierujących jednostkami organizacyjnymi PSP obowiązku zwrotu czasu wolnego, doprowadza w sytuacji odejścia strażaka ze służby do braku możliwości oddania w naturze czasu wolnego w zamian za godziny ponadnormatywne. W takiej sytuacji - uwzględniając dotychczasowe orzecznictwo zarówno Sądu Najwyższego jak i Trybunału Konstytucyjnego - należy liczyć się z realnym ryzykiem skutecznego zgłoszenia roszczeń odszkodowawczych przez byłych strażaków.

W dniu dzisiejszym Państwowa Straż Pożarna znalazła się w bardzo niebezpiecznym miejscu, ponieważ gdyby wszyscy strażacy, którzy posiadają nadgodziny wypracowane, chcieliby je odebrać w tym samym czasie, to Państwowa Straż Pożarna musiałaby na okres co najmniej trzech miesięcy zawiesić swoje funkcjonowanie.

Sposoby wyeliminowania niedoboru etatowego

Istnieją dwie formy wyeliminowania zwiększania liczby nadgodzin, a także uregulowania zobowiązań wobec funkcjonariuszy Państwowej Straży pożarnej w tym zakresie.

Po pierwsze Rząd w trybie pilnym musiałby zgłosić wniosek o zwiększenie środków finansowych dla Państwowej Straży Pożarnej, pozwalających zwiększyć zatrudnienie, o co najmniej 3 400 strażaków.

Koszty niniejszego szacowane by były na poziomie około **225.012.000,- zł** rocznie co wynika z niniejszego wyliczenia:

$3\,400 \text{ etatów} \times 4.000,- \text{ zł (średnie wynagrodzenie)} \times 13 \text{ (12 miesięcy + nagroda roczna)} = 176.800.000,- \text{ zł}$

Ponadto koszt wyszkolenia podstawowego:

$4.000,- \text{ zł} \times 3400 = 13.600.000,- \text{ zł}$

Oraz uzbrojenia osobistego co najmniej:

$6.000,- \times 3400 = 20.400.000,- \text{ zł}$

roczne koszty zakupu umundurowania dla nowoprzyjętych strażaków:

$2180- \times 3400 = 7.412.000,- \text{ zł}$

inne świadczenia przysługujące każdemu strażakowi (przejazdowe, dopłata do wypoczynku, mieszkaniowe) średnia szacunkowa.

$2000 \times 3400 = 6.800.000,- \text{ zł}$

Łączny koszt zatrudnienia 3400 nowych funkcjonariuszy to **225.012.000,- zł**.

Wariant drugi rozwiązania, który jest niniejszym proponowany, wprowadzenie możliwości wynagradzania strażaków rekompensatą pieniężną w zamian za wypracowane nadgodziny, czego koszt zmniejsza się natychmiast poprzez fakt braku konieczności szkolenia oraz zakupu uzbrojenia osobistego (34.000.000,- zł), umundurowania (7.412.000,- zł), świadczeń socjalnych (6.800.000,- zł) oraz mniejszych kosztów rekompensaty za nadgodziny (co najmniej o koszt nagrody rocznej (tj. o 13.600.000,- zł).

Ponadto, wypłacanie rekompensaty finansowej określa wymiar rzeczywisty zapotrzebowania służby, ponieważ jest on już określony pięcioletnim doświadczeniem i wskazuje na stałe liczby.

Wobec powyższego można szacować, że koszt rekompensaty finansowej za wypracowane nadgodziny wynosić będzie około:

$2\,500\,000 \text{ nadgodzin rocznie} \times (4.000,- :172) \text{ średnia stawka godzinowa strażaka} = \mathbf{58.000.000, \text{ zł rocznie}}$, przy założeniu utrzymania poziomu 4700 strażaków na zmianie służbowej w kraju.

Należy przy tym pamiętać, że przed wprowadzeniem w życie nowelizacji art. 35 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej i zmniejszenia normatywy czasu służby, liczba strażaków na jednej zmianie służbowej w Kraju wahała się na poziomie 4 900 – 5100 dziennie.

Dlatego, gdyby Parlament uznał za właściwe przywrócić taki stan rzeczy to środki na rekompensatę finansową powinny zostać zwiększone o około **40.734.000,- zł rocznie** co wynika z następującego wyliczenia:

Zwiększenie stanu o 200 strażaków (do poziomu 4 900) powoduje zwiększenie liczby nadgodzin w wymiarze

24 godziny x 200 strażaków x 365 dni = **1 752 000** nadgodziny

1 752 000 nadgodzin x 23,25 zł = **40.734.000,- zł**

Z powyższego wynika, że łączne koszty wprowadzenia rekompensaty pieniężnej za wypracowywane nadgodziny przez strażaków państwowej Straży Pożarnej wyniosłyby maksymalnie 98.734.000,- zł rocznie, co stanowiłoby niecałe 44% kosztów zatrudniania nowych funkcjonariuszy. Jako źródło finansowania wnioskodawcy wskazują budżet państwa.

Z uwagi na powyższe przedmiotowy projekt ustawy rodzi pozytywne skutki społeczno-gospodarcze. Ponadto, projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 30 sierpnia 2010 r.

BAS-WAPEiM-1496/10

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Jarosław Zieliński)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy zakłada zmianę artykułów 35 i 87 ustawy z dnia 24 sierpnia 2009 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 12, poz. 68 oraz Nr 18, poz. 9). Projekt przyjmuje nieograniczony (nieokreślony) okres rozliczeniowy w odniesieniu do przeciętnego tygodniowego czasu służby w wymiarze 40 godzin, a ogranicza okres rozliczeniowy do 6 miesięcy w odniesieniu do przeciętnego tygodniowego czasu służby w wymiarze 48 godzin. Projekt przewiduje ponadto odejście od zasady udzielania czasu wolnego od służby, w przyjętym okresie rozliczeniowym, w zamian za godziny nadliczbowe w przypadku przedłużenia czasu służby ponad 48 godzin tygodniowo, wprowadzając możliwość wypłacenia dodatku rekompensacyjnego w przypadku przedłużenia czasu pracy ponad normę 40 godzin tygodniowo. Projekt określa zasady obliczania i wypłacania dodatku rekompensacyjnego.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

W prawie Unii Europejskiej należy wskazać dyrektywę 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotyczącą niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz. Urz. UE L 299 z 18.11.2003 r., str. 9; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 5, t. 4, str. 381). Dyrektywa określa m.in. maksymalny przeciętny wymiar czasu pracy w okresie siedmiodniowym (48 godzin) oraz maksymalny okres rozliczeniowy tego wymiaru czasu pracy (cztery miesiące). Dyrektywa formułuje też odstępstwa od wskazanych reguł.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu należy odnieść do regulacji zawartych w dyrektywie 2003/88/WE. Dyrektywa w art. 16 lit. b stanowi, że okres rozliczeniowy, stosowany do obliczenia maksymalnego tygodniowego wymiaru czasu pracy nie może przekraczać czterech miesięcy. W szczególnych, ściśle określonych przypadkach (m.in. w odniesieniu do „usług ogniowych”) państwo członkowskie może ustanowić dłuższy okres rozliczeniowy, nieprzekraczający jednak sześciu miesięcy (art. 19 akapit pierwszy dyrektywy). Wyjątkowo, z przyczyn obiektywnych lub technicznych, lub dotyczących organizacji pracy, państwo członkowskie może zezwolić na układy zbiorowe lub porozumienia zawierane między partnerami społecznymi, określające maksymalnie dwunastomiesięczny okres rozliczeniowy (art. 19 akapit drugi dyrektywy). Jednocześnie, jeśli państwo korzysta z odstępstwa przewidzianego w art. 22 ust. 1 dyrektywy, dotyczącego maksymalnego przeciętnego wymiaru czasu pracy w okresie siedmiodniowym (odstępstwo od stosowania normy 48 godzin), okres rozliczeniowy nie może być dłuższy niż cztery miesiące. Należy też zauważyć, że jeśli państwo członkowskie stosuje przewidziane w dyrektywie odstępstwa m.in. od czteromiesięcznego okresu rozliczeniowego, jest zobowiązane zapewnić równoważne okresy wyrównawczego odpoczynku, chyba że – w wyjątkowych przypadkach – z obiektywnych powodów nie jest to możliwe, a zainteresowanym pracownikom przyznano właściwą ochronę (art. 17 ust. 3 w związku z ust. 2).

Przyjęty w projekcie brak ograniczenia okresu rozliczeniowego przyjmowanego dla obliczenia maksymalnego tygodniowego wymiaru czasu pracy w odniesieniu do normy podstawowej (40 godzin) (art. 1 pkt 1 lit. a projektu) jest niezgodny z art. 16 lit. b dyrektywy. Przepis dyrektywy stanowi, że okres rozliczeniowy nie może przekraczać czterech miesięcy (a w szczególnych, ściśle określonych przypadkach – sześciu albo 12 miesięcy – art. 19 dyrektywy).

Wprowadzenie reguły, zgodnie z którą w razie nieudzielenia czasu wolnego za przedłużony ponad normę czas służby strażakowi wypłaca się dodatek rekompensacyjny o charakterze pieniężnym (art. 1 pkt 1 lit. b oraz lit. c

projektu) jest niezgodny z art. 17 ust. 2 dyrektywy. Przepis art. 17 dyrektywy umożliwia wprowadzenie odstępstw m.in. od maksymalnego czteromiesięcznego okresu rozliczeniowego w odniesieniu do usług ogniowych, zastrzegając jednocześnie, że w takim przypadku pracownikom należy zapewnić równoważne okresy odpoczynku, chyba że w wyjątkowych przypadkach nie jest to możliwe z powodów obiektywnych, a pracownikom przyznano właściwą ochronę. Przyjęty w projekcie okres rozliczeniowy przekracza cztery miesiące, a więc zgodnie z dyrektywą zastosowanie powinna mieć zasada zapewnienia równoważnego wypoczynku. Przepisy projektu nie wskazują też na żadne wyjątkowe, obiektywnie uzasadnione przypadki uzasadniające odejście od zasady zapewnienia wyrównawczego odpoczynku. Należy też zwrócić uwagę, że konsekwencją skreślenia ustępu 9 w art. 35 (art. 1 lit. c projektu) byłoby wyłączenie prawa do dodatkowego urlopu wypoczynkowego w rozumieniu art. 71a ustawy. Zgodnie z art. 71a ust. 1 ustawy, taki urlop przysługuje m.in. „ze względu na przedłużony czas służby, o którym mowa w art. 35 ust. 9”.

Przewidziana w projekcie możliwość przedłużenia czasu służby strażaka ponad 48 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym (art. 1 pkt 1 lit. d projektu) jest niezgodna z art. 6 lit. b dyrektywy, stanowiącym, że przeciętny wymiar czasu pracy w okresie siedmiodniowym, łącznie z pracą w godzinach nadliczbowych, nie może przekroczyć 48 godzin. Odstępstwo w tym zakresie jest możliwe tylko pod warunkiem, że czas ten obliczany jest w maksymalnie czteromiesięcznym okresie rozliczeniowym, chyba że pracodawca otrzymał wcześniej umowę pracownika o wykonywaniu pracy w wymiarze przekraczającym 48 godzin, a żaden pracownik nie dozna krzywdy ze strony pracodawcy z powodu braku woli zawarcia umowy o wykonywaniu takiej pracy (art. 22 ust. 1 dyrektywy)¹. Projekt nie wprowadza zabezpieczeń, o których mowa w art. 22 dyrektywy, tym samym proponowana regulacja nie mieści się w zakresie odstępstwa przewidzianego w dyrektywie dotyczącego możliwości przekroczenia wymiaru czasu pracy w okresie siedmiodniowym (powyżej normy 48 godzin). Należy także zaznaczyć, że w przypadku skorzystania przez państwo członkowskie z możliwości przewidzianej w art. 22 dyrektywy, a więc niestosowania art. 6 dyrektywy (dotyczącego maksymalnego 48-godzinnego wymiaru czasu pracy w okresie siedmiodniowym) państwo członkowskie jest zobowiązane powiadomić o tym Komisję Europejską (art. 22 ust. 3 dyrektywy).

Zgodnie z art. 24 ust. 1 dyrektywy państwo członkowskie UE przekazuje Komisji teksty przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinach objętych dyrektywą.

¹ Wykładnia pojęcia „krzywda” w rozumieniu w art. 22 ust. 1 lit. b) dyrektywy jest obecnie przedmiotem wniosku złożonego do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przez Verwaltungsgericht Halle (Niemcy) w dniu 3 lipca 2009 r. o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym (sprawa Günter Fuß przeciwko Stadt Halle C-243/09, Dz. Urz. UE C 233 z 26.9.2009 r., str. 4).

4. Konkluzja

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej narusza artykuły: 6 lit. b, 16 lit. b oraz 17 ust. 2 dyrektywy 2003/88/WE. Projekt jest niezgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 24 dyrektywy państwo członkowskie UE jest zobowiązane do przekazania Komisji tekstów przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinach objętych dyrektywą.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 30 sierpnia 2010 r.

BAS-WAPEiM-1497/10

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jarosław Zieliński) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt ustawy zakłada zmianę artykułów 35 i 87 ustawy z dnia 24 sierpnia 2009 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 12, poz. 68 oraz Nr 18, poz. 9). Projekt przyjmuje nieograniczony (nieokreślony) okres rozliczeniowy w odniesieniu do przeciętnego tygodniowego czasu służby w wymiarze 40 godzin, a ogranicza okres rozliczeniowy do 6 miesięcy w odniesieniu do przeciętnego tygodniowego czasu służby w wymiarze 48 godzin. Projekt przewiduje ponadto odejście od zasady udzielania czasu wolnego od służby w zamian za godziny nadliczbowe w przypadku przedłużenia czasu pracy ponad 48 godzin tygodniowo, wprowadzając możliwość wypłacenia dodatku rekompensacyjnego w przypadku przedłużenia czasu pracy ponad normę 40 godzin tygodniowo. Projekt określa zasady obliczania i wypłacania dodatku rekompensacyjnego.

Projekt dotyczy zagadnienia wymiaru czasu pracy, które jest regulowane dyrektywą 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotyczącą niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz. Urz. UE L 299 z 18.11.2003 r., str. 9; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 5, t. 4, str. 381). Projekt w zakresie, w jakim określa maksymalny tygodniowy wymiar czasu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym, zawiera przepisy niezgodne z dyrektywą, w szczególności z jej artykułami: 6 lit. b, 16 lit. b oraz 17 ust. 2.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej nie zawiera przepisów służących wdrożeniu przepisów prawa UE. Projekt **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej**.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

00-914 Warszawa ul.Podchorążych 38 tel./fax +48 22 523 31 02; +48 22 523 39 96
Przewodniczący Sekcji Krajowej Pożarnictwa NSZZ "Solidarność"

Warszawa, dnia 7 października 2010 r.

BKSP – 01/045-1/10

SEKRETARIAT SZEFA KS
WPLYNEŁO

dnia.....13.....10.....2010.....r.

(podpis)

Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

W nawiązaniu do przesłanego pismem z dnia 8 września 2010 roku, znak GMS-WP 183-143/10, poselskiego projektu zmiany ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, w imieniu Sekcji Krajowej Pożarnictwa NSZZ „Solidarność” przedstawiam stanowisko w sprawie.

Z zadowoleniem przyjęliśmy rozpoczęcie, przez przedstawicieli Parlamentu tak długo oczekiwanych prac, nad uregulowaniem kwestii nadgodzin w Państwowej Straży Pożarnej. Zaproponowana w projekcie możliwość wypłaty rekompensaty pieniężnej za czas służby przedłużony ponad 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym, jest zmianą we właściwym kierunku i likwiduje istniejące niesprawiedliwości w zakresie rozliczania czasu służby strażaków.

O wprowadzenie tego rozwiązania apelowaliśmy od kilku lat.

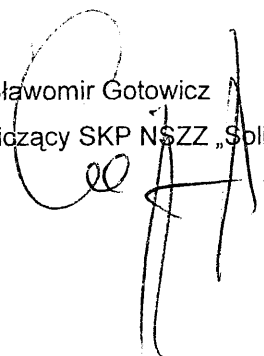
Na szczególne podkreślenie i pełną akceptację zasługują alternatywne i bardziej słuszne (w stosunku do przedłożenia rządowego druk 3433) rozwiązania dotyczące:

1. określenia stawki rekompensaty pieniężnej na poziomie odpowiadającym 100 % z 1/172 przeciętnego uposażenia, o którym mowa w art. 85 ust 3 ustawy o PSP. Rozwiązanie takie odzwierciedla charakter służby i wysiłek związany z przedłużeniem jej czasu. Zapis ten (stawka godzinowa wyższa niż w przedłożeniu rządowym) powinien dodatkowo doprowadzić, do większego zdyscyplinowania kierujących jednostkami organizacyjnymi PSP w zakresie planowania służby, a także przyznawania czasu wolnego od służby. To z kolei powinno zapewnić strażakom lepszą możliwość realizacji prawa do wypoczynku;

2. wpisania wprowadzanego świadczenia do katalogu świadczeń osobowych (w art. 85 ustawy o PSP), co wydaje się lepiej chronić interesy strażaków, niż proponowane przez Rząd rozwiązanie wprowadzające to świadczenie do świadczeń rzeczowych;
3. brak innych zapisów ograniczających prawo strażaków do wypoczynku.

Z uwagi na powyższe okoliczności, Sekcja Krajowa Pożarnictwa NSZZ Solidarność, przedłożony projekt poselski ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej opiniuje pozytywnie.

Sławomir Gotowicz
Wiceprzewodniczący SKP NSZZ „Solidarność”

Do wiadomości:

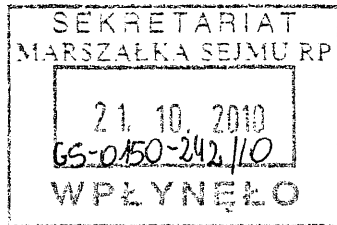
Pan poseł Jarosław Zieliński – reprezentant projektodawców

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 21 października 2010 r.

Komisja Ustawodawcza
UST-00 - 67/10

Pan
Grzegorz SCHETYNA
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Przekazuję – przyjętą na posiedzeniu w dniu 21 października 2010 r. – opinię Komisji Ustawodawczej:

- o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (przedstawiciel wnioskodawców poseł Jarosław Zieliński).

Z poważaniem

Zastępca Przewodniczącego Komisji

Andrzej Dera/

OPINIA nr 466
Komisji Ustawodawczej

w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej

przyjęta na posiedzeniu
w dniu 21 października 2010 r.

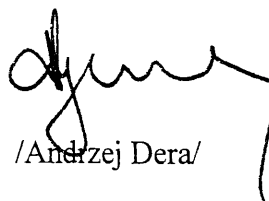
dla Marszałka Sejmu

Komisja Ustawodawcza, na posiedzeniu w dniu 21 października 2010 r., rozpatrzyła skierowany przez Marszałka Sejmu – w trybie art. 34 ust. 8 regulaminu Sejmu RP, celem wyrażenia opinii w świetle zgłoszonych wątpliwości w sprawie zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej RP - poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej.

Komisja, po przedstawieniu projektu i wysłuchaniu ekspertów, przeprowadziła dyskusję. W wyniku głosowania Komisja

- **uznała ten projekt za dopuszczalny.**

Zastępca Przewodniczącego Komisji

/Andrzej Dera/